

БЮЛЕТИН

НАЦИОНАЛНА ФЕДЕРАЦИЯ
НА РАБОТОДАТЕЛИТЕ НА ИНВАЛИДИ

NATIONAL FEDERATION OF
EMPLOYERS OF DISABLED PEOPLE

София 1000, бул. "Дондуков" № 11; тел.: 02 986 53 09; тел./факс: 02 986 53 00;
e-mail: nfri@abv.bg; <http://www.nfri.bg/>

Година XVII, брой 3 м.март 2024 г.

В ТОВА ИЗДАНИЕ

1. Новини – стр.1 – стр.7
2. Проекти и програми – стр.7 – стр.9
3. Нашата консултация – стр.9 – стр.15

НОВИНИ

Агенцията за хората с увреждания /АХУ/ обяви конкурс за финансиране на проекти със социална и стопанска насоченост, насочени към стимулиране на заетостта на хора с трайни увреждания в специализирана работна среда.

На 20 март 2024 г. Агенцията за хората с увреждания /АХУ/ обяви конкурсите за специализирани предприятия и кооперации във връзка с чл.49 от закона за хората с увреждания.

Проектите се изготвят съгласно Методика за финансиране на целеви проекти на специализирани предприятия и кооперации на хората с увреждания по чл. 49 от Закона

за хората с увреждания /Методика/, утвърдена със Заповед на Изпълнителния директор на АХУ на 29.02.2024 г. и обнародвана в ДВ бр. 21 от 12.03.2024 г.

В конкурса могат да участват предприятия и кооперации, вписани в Регистъра на специализираните предприятия и кооперации на хората с увреждания, и с приключени минимум три пълни календарни месеца като регистрирано в АХУ специализирано предприятие, съгласно чл. 83, ал. 1 от Закона за хората с увреждания /ЗХУ/.

1. Проектите със социална насоченост имат за цел да се подпомогнат работодателите от специализирана работна среда за осигуряване на адекватни условия на труд за работещите в тях хора с трайни увреждания. Финансираните дейности по проектите са обособени в пет компонента, както следва:

КОМПОНЕНТ 1: дейности насочени към осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд в работните помещения, както и за създаване и инсталиране на подходящи приспособления за облекчаване на труда на лицата с трайни увреждания, чрез внедряване на подходящи приспособления, за повишаване производителността на труда на хората с увреждания;

КОМПОНЕНТ 2: дейности за създаване на достъп до работните места и другите помещения в територията на специализираните предприятия и кооперации;

КОМПОНЕНТ 3: дейности за създаване на обща хигиенна среда и здравословен микроклимат на територията на специализираните предприятия и кооперации;

ВНИМАНИЕ ! Съгласно чл. 14, ал. 5 от Методиката всички дейности в рамките на компоненти 1, 2 и 3 засягат цялата изградена инфраструктура на специализираните предприятия (вкл. вътрешни помещения, фасади и покриви на сгради, външни зони, които се използват за целите на администрацията, производството, складирането, обработката и транспорта на товари, отдих и почивка и други).

КОМПОНЕНТ 4: дейности насочени към повишаване на професионалната квалификация на работещите служители с трайни увреждания и други заети, във връзка с качествено изпълнение на определената им длъжност;

КОМПОНЕНТ 5: дейности насочени към създаване на условия за сертифициране на специализираните предприятия и кооперации за въвеждане на стандартизирани системи за управление.

2. По Глава втора от Методиката /проекти със социална насоченост/:

2.1. Максимален размер на субсидията за проект: 50 000 лв.

2.2. Краен срок за подаване на проекти: **17.30 часа на 29.04.2024 г.**

2.3. Електронен адрес: ahu_sn @mlsp.government.bg.

3. Проектите със стопанска насоченост имат за цел да се повиши конкурентноспособността на специализираните предприятия и кооперации на хора с трайни увреждания чрез:

- технологично обновяване и организационно усъвършенстване на стопанската дейност;

- финансово стабилизиране и завоюване на нови пазарни позиции;

- преоборудване на съществуващи и разкриване на нови работни места за хора с трайни увреждания.

4. По Глава трета от Методиката /проекти със стопанска насоченост/:

4.1. Максимален размер на субсидията за проект: 90 000 лв.

4.2. Краен срок за подаване на проекти: **17.30 часа на 20.05.2024 г.**

4.3 Електронен адрес: ahu_stn@mlsp.government.bg

5. Допълнителна информация:

5.1. Исканата сума за едно проектно предложение по т. 2.1 и т. 4.1 трябва да е съобразена с обстоятелствата в чл. 10 от Методиката.

5.2. При кандидатстване по т. 4 посоченият размер на исканата субсидия може да се увеличава при спазване изискванията на чл. 23 и 24, ал. 3 от Методиката.

6. Конкурсната документация - Методиката и приложенията към нея са нови и можете да намерите на тази Интернет страница <https://ahu.mlsp.government.bg/portal/page/84>, рубрика: Проекти / програми, Работодатели по чл. 49 от Закона за хората с увреждания.

7. Проектните предложения, ведно с изискваните документи, се подават в папка подредени систематично, с придружително писмо в деловодството на АХУ по един от следните начини:

7.1 На място, в деловодството на Агенция за хората с увреждания, на адрес - гр. София 1233, ул. „Софроний Врачански” № 104-106, на електронен носител / подписани и сканирани /или на хартиен носител, придружен с електронен вариант на същите документи, съгласно т. 2.2 и т. 4.2.

7.2 Чрез лицензиран пощенски оператор с обратна разписка и пощенско клеймо или с куриер на посочения в 7.1 адрес, на хартиен носител придружен с електронен носител със същите документи или на електронен носител подписани и сканирани, съгласно т. 2.2 и т. 4.2.

7.3 По електронен път на посочените електронни адреси на АХУ, съгласно т. 2.2 и т. 4.2. Документите трябва да са подписани и сканирани или при условията и по реда на Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги, съответно:

- за проекти със социална насоченост: ahu_sn@mlsp.government.bg;

- за проекти със стопанска насоченост: ahu_stn@mlsp.government.bg.

След подаване на проектното предложение всеки кандидат е длъжен да изиска от АХУ входящ номер, с който е заведено проектното предложение в деловодната система, не по-късно от крайния срок за подаване на проектните предложения. Полученият входящ номер доказва, че проектното предложение е подадено в срок.

Телефони за справка в АХУ: 02/ 931 80 95, 832 90 73, лице за контакт: Жасмина Петкова.

Агенцията за хора с увреждания (АХУ) обяви конкурс за финансиране на проекти за започване и развитие на самостоятелна стопанска дейност на хора с увреждания.

Агенцията за хората с увреждания обяви покана за предприемчиви хора с трайни увреждания, които могат да кандидатстват с проектно предложение за развитие на стопанска дейност.

Общите условия, на които следва да отговарят хората с увреждания, за да кандидатстват за финансиране са:

- Да бъдат физически лица с трайни увреждания, с 50 и повече от 50 % определена намалена работоспособност, съгласно решение на ТЕЛК/НЕЛК.

- Да нямат учредено еднолично предприятие, независимо дали е действащо или недействащо, както и да са участващи като съдружници в други търговски дружества.

- Физическото лице - собственик на едноличното предприятие, е задължено след извършване на предвидените основни дейности, активно да работи само в него и в негов интерес.

Размерът на исканото финансиране за едно конкурсно предложение не може да надвишава сумата от 30 000 лв., като собствено участие не е необходимо.

Дейностите, които могат да се изпълняват в рамките на проекта се делят на две групи:

- Инвестиционни дейности, чиято продължителност не може да бъде по-голяма от 4 (четири) месеца;

- Дейности, които ще се изпълняват след приключване на инвестиционните такива. Продължителността им не може да бъде по- малка от 24 (двадесет и четири) месеца.

Средствата се отпускат за покриване само на инвестиционни разходи, като учредяване на ново предприятие, строително-ремонтни работи, оборудване на разкритите работни места, едно от които задължително е на собственика на предприятието, стартов минимален оборотен капитал, краткосрочен обучителен курс за собственика на предприятието.

По-подробна информация може да намерите в Методиката за финансиране на проекти за започване и развитие на самостоятелна стопанска дейност на хората с увреждания. Методиката и документите към нея са актуализирани и са публикувани в сайта на АХУ, рубрика Проекти/Програми/Самостоятелен бизнес.

1. Максимален размер на субсидията е до 30 000 лева.

2. Краен срок за подаване на проекти: **17.30 часа на 23.04.2024 година**
3. Електронен адрес: ahu_ssd@mlsp.government.bg

Допълнителна информация:

- Конкурсната документация можете да намерите на Интернет страница на АХУ в рубрика: Проекти/Програми/Самостоятелен бизнес.
- Проектните предложения, ведно с изискваните документи се подават в папка подредени систематично, по ред описан в таблица за административно съответствие (Приложение 4 към Методиката) с придружително писмо в деловодството на АХУ по един от следните начини:
 1. На място, в деловодството на АХУ, **не по-късно от 17:30 часа на 23.04.2024 г.**, на адрес: гр. София, 1233, ул. "Софроний Врачански" № 104-106, на електронен носител (подписани и сканирани) или на хартиен носител, придружен с електронен вариант на същите документи.
 2. Чрез лицензиран пощенски оператор с обратна разписка с пощенско клеймо или чрез куриер, не по-късно от крайния срок за подаване на проектите за конкурса, на електронен носител /подписани и сканирани/ или на хартиен носител, придружен с електронен вариант на същите документи. Краен срок за подаване на проекти: **17.30 часа на 23.04.2024 година.**
 3. По електронен път, при условията и по реда на Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги, или подписани и сканирани на посоченият електронен адрес на АХУ - е-mail: ahu_ssd@mlsp.government.bg . Краен срок за подаване на проекти: **17.30 часа на 23.04.2024 година.**

Непосредствено след подаване на проектното предложение всеки кандидат е длъжен да изиска от АХУ входящ номер, с който е заведено проектното предложение в деловодната система, не по-късно от крайния срок за подаване на проектните предложения.

Телефони за справка в АХУ: 02/ 931 80 95, 02/832 90 73, лице за контакт -Теодора Спасова – главен експерт в дирекция ПВХУ.

Покана от Балканския институт по труда и социалната политика за участие в заключителната конференция на проект FAIR.

Балканският институт по труда и социалната политика организира заключителна конференция по проект [FAIR](#) и кани малки и средни предприятия осигуряващи заетост на хора с увреждания за участие във форума. Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Норвежкия финансов механизъм 2014-2021, в рамките на програма "Развитие на бизнеса, иновации и МСП в България".

Целта на заключителната конференция е да представи иновации в областта на технологиите на благосъстоянието.

Събитието ще се състои на 21 март 2024 г. от 10 часа, в зала SoHALL, ул. Искър 4, гр.София.

Програмата на конференцията е публикувана на https://bilsp.org/wp-content/uploads/2024/03/FAIR_Final_Conference_Agenda.pdf

Регистрация [онлайн тук https://bilsp.org/fair-project-final-conference/](https://bilsp.org/fair-project-final-conference/)

В рамките на проекта в периода 18-20 март 2024 г. се проведе онлайн курса Живи лаборатории и технологии на благосъстоянието в който участие взе Камелия Иванова, консултант подкрепена заетост в НФРИ.

AccessibleEU България – Достъпна заетост

На 20 март 2024 г. се проведе представяне на добри практики и споделяне на опит по достъпна заетост. Събитието е част от международния проект AccessibleEU – Европейски ресурсен център за достъпност, финансиран от Европейската комисия, с участието на държавите членки на ЕС и се организира от Фондация „Институт за социални услуги в общността“, която е партньор по проекта.

Участие взеха представители на МТСП, АСП, АЗ, АХУ, АКСУ, Комисията за защита от дискриминация, Български институт по стандартизация, НСОРБ, доставчици на

социални услуги, НПО, хора с увреждания, университети, бизнес. От страна на НФРИ участие взеха Е.Тодорова и К.Иванова.

Целта на събитието бе да повиши разбирането за важността на достъпността на работното място и работните задачи, чрез представяне на изисквания, методи и продукти за достъпна заетост.Беше споделен опит за използване на различни инструменти за постигане на тези изисквания - програми, продукти и ресурси.

ПРОЕКТИ И ПРОГРАМИ

Агенцията за хората с увреждания организира онлайн информационна кампания „Ден на отворените врати“

Във връзка с обявените от Агенцията за хората с увреждания конкурси за финансиране на проекти за осигуряване на заетост, рехабилитация и интеграция и изграждане на достъпна среда за хората с увреждания, Агенцията ще проведе онлайн информационен „Ден на отворените врати“ за всяка от програмите. Участниците ще имат възможност да се запознаят с програмите, както и да зададат своите въпроси, свързани с условия на кандидатстване, отпускане на средства, наблюдение и отчетност на проектните предложения. Събитията ще бъдат под формата на уебинар в платформата ZOOM.

Информационните сесии ще се проведат, както следва:

- Програма за финансиране на проекти за **рехабилитация и интеграция** на хората с увреждания на **26.03.2024 г. от 11:00 ч.**;

Линк за срещата – <https://us06web.zoom.us/j/86412601651>

- Програма за финансиране на проекти за започване и развитие на **самостоятелна стопанска дейност** на хората с увреждания на **04.04.2024 г. от 10:00 ч.**

Линк за срещата – <https://us06web.zoom.us/j/87094048409>

- Програма за финансиране на проекти със **социална и стопанска насоченост на специализирани предприятия и кооперации** на хората с увреждания на **05.04.2024 г. от 10:30 ч.**;

Линк за срещата – <https://us06web.zoom.us/j/88439230176>

- Програма за финансиране на проекти за изграждане на **достъпна архитектурна среда** на културни, исторически, спортни обекти на **10.04.2024 г. от 10:00 ч.**;

Линк за срещата – <https://us06web.zoom.us/j/82315196873>

Всяко едно от информационните събития включва:

1. Представяне на Програмата – Презентация;
2. Въпроси и отговори.

Подробности за програмите може да видите в сайта на АХУ - <https://ahu.mlsp.government.bg/home/> в меню „Проекти/програми“.

Информационна кампания на Министерство на иновациите и растежа по процедура BG16RFPR001-1.001 Разработване на иновации в предприятията

Главна дирекция „Европейски фондове за конкурентоспособност“ (ГД ЕФК), към Министерството на иновациите и растежа, организира информационна кампания по процедура BG16RFPR001-1.001 Разработване на иновации в предприятията“ по ПКИП.

В рамките на информационните дни експерти от Главна дирекция „Европейски фондове за конкурентоспособност“ ще представят процедурата пред заинтересованите страни в градовете Враца, Видин, Велико Търново, Русе, Варна, Стара Загора и Бургас.

Информационните дни са открити и ще се проведат по следния график:

- **Враца – 26 март 2024 г., (вторник)**, в залата на Областна администрация - Враца, от 11.00 до 13.00 часа (регистрация: 10.30 - 11.00 ч.);
- **Видин – 27 март 2024 г., (сряда)**, в залата на Общински съвет – Видин, от 10.00 до 12.00 часа (регистрация: 09.30 - 10.00 ч.);
- **Велико Търново – 08 април 2024 г., (понеделник)**, в залата на Община Велико Търново, от 11.00 до 13.00 часа (регистрация: 10.30 - 11.00 ч.);
- **Русе – 09 април 2024 г., (вторник)**, в зала „Св. Георги“ в сградата на Областна администрация - Русе, от 10.00 до 12.00 часа (регистрация: 09.30 - 10.00 ч.);

- **Варна – 10 април 2024 г., (сряда)**, в сградата на "Юнашки салон" (адрес: бул."Христо Ботев"1), от 10.00 до 12.00 часа (регистрация: 09.30 - 10.00 ч.);
- **Стара Загора - 16 април 2024 г., (вторник)**, в залата на Общински съвет – Стара Загора, от 11.00 до 13.00 часа (регистрация: 10.30 - 11.00 ч.);
- **Бургас – 17 април 2024 г., (сряда)**, в КЦ "Морско казино" Бургас, зала "Георги Баев", от 10.00 до 12.00 часа (регистрация: 09.30 - 10.00 ч.);
- **Благоевград – 19 април 2024 г., (петък)**, в зала „22-ри Септември“, в сградата на Община Благоевград, от 10.00 до 12.00 часа (регистрация: 09.30 - 10.00 ч.);

Основната цел на процедурата е предоставяне на фокусирана подкрепа на българските предприятия за повишаване на иновационната им дейност чрез разработване на иновации в тематичните области на Иновационна стратегия за интелигентна специализация 2021-2027 (ИСИС 2021-2027).

Общият размер на безвъзмездното финансиране по процедурата е 127 млн. лв. В зависимост от категорията на предприятието процентът на съфинансирането е между 25 и 60 %.

Процедурата е насочена към **микро, малки и средни предприятия (МСП), малки дружества със средна пазарна капитализация, а кандидатстването на големи предприятия е допустимо единствено в партньорство с МСП.**

Крайният срок за подаване на проектни предложения е до **16:30 часа на 15.05.2024 г.**

НАШАТА КОНСУЛТАЦИЯ

Работодател с 50 и повече от 50 работници и служители е длъжен да определи квота за назначаване на хора с трайни увреждания, съгласно разпоредбите на Закон за хората с увреждания (ЗХУ) и Правилник за прилагане на Закона за хората с увреждания (ППЗХУ).

Краен срок за изпълнение: **31.03.2024 г.**

Процедура по изпълнение изискванията на Закона за хората с увреждания

1. Задължение за назначаване на хора с увреждания

Съгласно чл. 38. ал.1 от Закона за хората с увреждания с цел гарантиране на заетостта на **хората с трайни увреждания*** в обичайна работна среда работодателите назначават работници и служители с трайни увреждания съгласно квота, както следва:

1. работодатели с 50 до 99 работници и служители – едно лице с трайни увреждания;

2. работодатели със 100 и над 100 работници и служители – две на сто от средносписъчния си състав.

* По смисъла на пар. 1, т. 2 от ДР на ЗХУ „хора с **трайни** увреждания“ са лица с трайна физическа, психическа, интелектуална и сетивна недостатъчност, която при взаимодействие с обкръжаващата ги среда би могла да възпрепятства тяхното пълноценно и ефективно участие в общественения живот, **и на които медицинската експертиза е установила вид и степен на увреждане 50 и над 50 на сто**. Удостоверява се с експертно решение на ТЕЛК.

2. Определяне на средносписъчен състав

По силата на Закона за статистиката, работодателите са длъжни **ежегодно до края на м. март** да предоставят на НСИ данни за **средносписъчен брой на наетите лица за предходната календарна година**.

За изчисляване на средносписъчния състав се прилага **Методика за изчисляване на списъчния и средния списъчен брой на персонала**.

След като се определи средносписъчния състав за предходната година се установява дали и колко хора с трайни увреждания по квота следва да бъдат назначени. Пристъпва се към А) процедура по назначаване, Б) процедура по освобождаване, ако предприятието отговаря на условията В) въвеждане на алтернативни мерки или Г) плащане на наказателни вноски.

А) Процедура по назначаване

Съгласно чл. 22, ал. 1 на Правилника за прилагане на закона за хора с увреждания (ППЗХУ) за изпълнение на квотата **ежегодно до 31 март** работодателят предприема някое от следните действия за наемане на хора с трайни увреждания:

1. Работодаателят провежда търсенето и подбора сам.

- Ако във фирмата вече има назначени такива лица, чиито брой покрива необходимата квота не е необходимо да се предприемат последващи действия. Препоръката е да имаме поименен списък на лицата с трайни увреждания и длъжността, на която са назначени, за да можем лесно да докажем изпълнението на квотата при проверка от инспекция по труда, както и да докажем, че те не се припокриват с определените места за трудоустрояване по чл. 315 от КТ, тъй като в чл. 38, ал. 2 на Закона за хората с увреждания е записано, че работните места, определени по реда на чл. 315 от Кодекса на труда, не се взимат предвид при отчитане изпълнението на квотата. Процедура за определяне на подходящи работни места за лица с намалена работоспособност, съгласно чл. 315, ал.1 от КТ можете да намерите ТУК.
- Работодаателят изготвя ежегодно, но не по-късно от края на януари, списък, удостоверяващ определените работни места за изпълнение на квотата по чл. 38, ал. 1 от Закона за хората с увреждания. Списъкът се съхранява в предприятието и се представя при поискване от контролните органи.
- Ако във фирмата няма назначени такива лица в срок от три месеца работодателя следва да назначи на работа човек/хора с трайно увреждане, за да запълни квотата си.

Не е необходимо да се подават заявления или списъци към никакви институции, но в този случай работодателят няма да има възможност да се освободи от задължението за назначаване на лица с трайни увреждания при липса на такива лица, тъй като тази възможност е заложена в закона само когато се работи с Бюрата по труда или лицензирани частни агенции за подбор.

2. Работодаателят използва услугите на Бюрата по труда, като в този случай уведомява съответното териториално поделение на Агенцията по заетостта, на чиято територия е неговото седалище. Попълва се уведомление по утвърден образец и се входира в Агенцията по заетостта. На сайта на Агенцията по заетостта са налични образец на уведомлението и информация за работодателите относно попълването му, сроковете и начините за уведомяване, които можете да намерите ТУК.

3. Работодаателят използва частна агенция, с издадено удостоверение за регистрация за извършване на посредническа дейност по наемане на работа, като се попълват документи, подготвени от съответната агенция.

В срок 3 месеца от предприетите действия за наемане работодателят следва да назначи на работа човек с трайно увреждане, който отговаря на изискванията за заемане на съответното работно място.

Важно! Работодаателят следва писмено да определи изискванията за заемане на всяко работно място като се посочи каква квалификация и стаж са необходими. За целта може да се използва информацията от длъжностните характеристики. Ако дадено лице не отговаря на тези изисквания работодателят няма задължение да го назначи само защото дадено лице е „лице с трайно увреждане“.

Б) Процедура по освобождаване от назначаване на лица с трайни увреждания съгласно квотите

Условията за освобождаване на работодателя от задължението за наемане на хора с трайни увреждания са описани във Вътрешните правила за извършване на специализирани проверки от контролните органи на ИА „Главна инспекция по труда“ за прилагане на квотата за назначаване на хора с трайни увреждания:

1. Броят на работниците и служителите към 31 декември на предходната календарна година, които полагат труд при условията на първа и/или втора категория труд е 50% или над 50% от средносписъчната численост на персонала в съответното предприятие за предходната календарна година;
2. Броят на работниците и служителите към 31 декември на предходната календарна година, работещи при условията на установено намалено работно време и/или имащи право на допълнителен платен годишен отпуск, е 50% или над 50% от средносписъчната численост на персонала в съответното предприятие за предходната календарна година.
3. Общият брой на работниците и служителите към 31 декември на предходната календарна година, които полагат труд съответно при условията на първа и/или втора категория труд и на работниците и служителите, работещи при условията на установено намалено работно време и/или имащи право на допълнителен платен годишен отпуск по реда на чл. 156, ал. 1, т. 1 от Кодекса на труда, е 50% или над 50% от средносписъчната численост на персонала в съответното предприятие за

предходната календарна година. Наличието на специфични фактори в работната среда, възпрепятстващи наемане на хора с трайни увреждания, се обосновават писмено от работодателя, съвместно със службата по трудова медицина, съгласно заложените ѝ функции за консултиране и подпомагане на работодателите. При проверка контролните органи изследват писмената обосновка на работодателя, като правят **преценка за наличието или за липсата на съответните специфични фактори в работната среда**, посочени в обосновката, които не позволяват наемане на хора с трайни увреждания. Работодателят би следвало да приложи към обосновката **документирани резултати от изследвания, измервания или други документи**, издадени от лицензирани и/или официални институции/лаборатории/лечебни заведения и други подобни, които сочат ниво или степен или интензивност на наличието на неблагоприятни фактори на работната среда и тяхното вредно въздействие.

4. **Липса на хора с трайни увреждания, насочени от дирекции „Бюро по труда“ или от трудови посредници** с издадено удостоверение за регистрация за извършване на посредническа дейност по наемане на работа. Удостоверяването на липсата на хора с трайни увреждания, насочени от дирекции „Бюро по труда“ или от трудови посредници с издадено удостоверение за регистрация за извършване на посредническа дейност по чл. 38, ал. 3, т. 2 от ЗХУ се извършва от контролните органи **въз основа на информация, предоставена от териториалните поделения на Агенцията по заетостта по служебен път**. Трудовият посредник с издадено удостоверение за регистрация за извършване на посредническа дейност по наемане на работа издава **удостоверяващ документ** на работодателя в тримесечен срок от заявяване на работните места, които работодателят представя пред контролните органи. Удостоверяващият документ съдържа информация за броя на заявените, съответно назначените и незаети работни места, заедно с мотиви относно причината за незаемането им.

В) Прилагане на алтернативни мерки

Работодателите могат да се освободят от задължението да назначават работници и служители с трайни увреждания съгласно квота, когато прилагат алтернативни мерки за заетост на хора с трайни увреждания.

- Работодателят може да закупува от **специализирани предприятия, кооперации на хората с увреждания или хора с увреждания, осъществяващи самостоятелна стопанска дейност** произведените или търгуваните от тях стоки, или предоставяните от тях услуги, за периода на неизпълнение на квотата. Работодателят може да доказва разхода само с първични платежни документи. Месечният размер на средствата за закупуване на стоките или за ползване на услугите не следва да бъде по-малък от двукратния месечен размер на минималната работна заплата за страната за съответната календарна година, за всяко незаето работно място за човек с трайно увреждане, до момента на изпълнение на квотата.“

Информация за специализирани предприятия или кооперации на хората с увреждания може да се получи **от публичния регистър на специализираните предприятия и кооперации на хората с увреждания**. Регистърът е достъпен на следния електронен адрес:

<https://ahu.mlsp.government.bg/portal/se/>

- Работодателят може да закупува и от **социални предприятия клас А**, които отговарят на условията по Закона за предприятията на социалната и солидарна икономика, и/или от **социални предприятия клас А+**, регистрирани по реда на същия закон, произведените или търгуваните от тях стоки, или предоставяните от тях услуги, за периода на изпълнение на квотата. Работодателят може да доказва разхода само с първични платежни документи. Месечният размер на средствата за закупуване на стоките или ползване на услугите не следва да бъде по-малък от двукратния месечен размер на минималната работна заплата, установена за страната за съответната календарна година, за всяко незаето работно място за човек с трайно увреждане, до момента на изпълнение на квотата.

Информация за социални предприятия клас А и социални предприятия клас А+ се предвижда да бъде получавана **служебно от публичния регистър**. Информацията от регистъра на социалните предприятия ще се публикува на интернет страницата на Министерството на труда и социалната политика.

Г) Плащане на компенсационна вноска

При изпълнение на задължението на работодателя да назначава работници и служители с трайни увреждания съгласно квота и при неприлагане на алтернативни мерки за заетост на хора с трайни увреждания след изтичане на тримесечния срок по чл. 22, ал. 3 от ППЗХУ, работодателят, за който не са налице обстоятелствата за освобождаване от задължението да назначава лица с трайни увреждания, съгласно квота, дължи **ежемесечно** компенсационна вноска в размер **30 на сто от минималната работна заплата за страната за всяко незаето работно място за човек с трайно увреждане** – чл. 38, ал. 6 от ЗХУ и чл. 29, ал. 4 от ППЗХУ. Компенсационната вноска подлежи на доброволно внасяне към държавния бюджет и на принудително събиране по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

Доброволното внасяне на компенсационни вноски от работодателите се извършва по следната банкова сметка:

IBAN -BG04 UNCR 96603119827613

ВІС код на УНИ КРЕДИТ БУЛБАНК: UNCRBGFSF,

титულър на сметката ИА „Главна инспекция по труда“

- В платежното нареждане работодателите посочват задължително за наредител:
– БУЛСТАТ/ЕИК и име на работодателя.
- Като основание за плащане се посочва:
– компенсационна/ни вноска/ки по чл. 38, ал. 6 от ЗХУ;
– броя на незаетите работни места, отнесени за съответните месеци, за които работодателя внася дължимите компенсационни вноски;

– съответния месец/месеци и годината, за който са внесени компенсационните вноски.

Пример за основание, което да е посочено в платежното нареждане:

- „Комп. вн. по чл. 38, ал. 6 ЗХУ за 2 раб. места за м. 07.2022 г.“
- „Комп. вн. по чл. 38, ал. 6 ЗХУ за 2 раб. места за м. 08.2022 г.“

Промени в Правилника на Закона за насърчаване на заетостта улесняват процедурите за наемане на безработни

Правителството одобри промени в Правилника за прилагане на Закона за насърчаване на заетостта. Основната цел на измененията е да се подобрят предоставяните от бюрата по труда услуги чрез повишаване на ефективността на процедурите за подбор и наемане на безработни и облекчаване на условията за повишаване на тяхната квалификация.

С новите разпоредби се регламентират критериите за прилагане на новата насърчителна мярка за работодателите, които наемат на работа безработни от групите в неравностойно положение на пазара на труда. Това са младежи до 29-годишна възраст, продължително безработни, хора с трайни увреждания, родители с деца до 4-годишна възраст, безработни над 55-годишна възраст, както и безработни, изтърпели наказание лишаване от свобода, хора с ниско образование или без професионална квалификация.

С последните промени в Закона за насърчаване на заетостта всички възможности, които насърчават тяхната заетост бяха обединени в обща мярка с цел да се повиши ефективността на процедурите за подбор и наемане на хора в неравностойно положение. Размерът на средствата за насърчаване на заетостта на всяка група ще се определя в Националния план за действие по заетостта за съответната година. Той ще зависи от относителния дял на групата от средномесечния брой регистрирани безработни в неравностойно положение на пазара на труда за деветте месеца на предходната година.

Регламентира се възможност за финансиране на транспортните разходи до 50 км. на безработни, включени в обучение или в процедура за валидиране на професионални знания, без да представят транспортни документи, удостоверяващи направените за пътуването разходи. Те ще получават средства, чийто размер ще се определя с Националния план за действие по заетостта за съответната година. Промяната ще допринесе за включване на повече хора в обучение или в процедура по валидиране, както и до повишаване на пригодността им за заетост.

Съгласно измененията безработните, които са включени в субсидирана заетост, ще бъдат служебно пререгистрирани в регистъра на заетите лица на Агенцията по

заетостта. В този период те ще имат право да ползват посредническите услуги на бюрата по труда, включително и за търсене на работа на първичния пазар на труда.

Всички изменения произтичат от промени в Закона за насърчаване на заетостта (ЗНЗ), които влязоха в сила в началото на 2024 г.

екипът на НФРИ